T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Sayı : 84973951-010.06.02- 184756
Konu : Denizcilik Atıkları Uygulaması Hakkında Genelge

02 EYLÜL 2020

GENELGE
(2020/21)

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Genelgenin amacı, Türkiye'nin deniz yetki alanlarında gemilerin normal faaliyetlerinden kaynaklanan atıklar ile yük artıklarına ilişkin uygulanması gereken bildirim yöntemleri ve atık alım yükümlülerinin atıkların yönetimi esnasında kullanmaları gereken Gemi Atık Takip Sistemi ile Mavi Kart Sistemi'ni kapsayan Denizcilik Atıkları Uygulamasına (DAU) ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Genelge, Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği uyarınca yükümlülüğü bulunan gerçek veya tüzel kişilerin, çevrim içi ortam olan Denizcilik Atıkları Uygulaması'nda yapmaları gereken iş/işlemlere ilişkin usul ve esasları kapsar.

(3) Atık motor yağı dışında atık üretecek bir donanımı bulunmayan deniz araçları bu Genelge kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 2 – Ülkemizin tarafı olduğu Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesi Hakkında Uluslararası Sözleşmesi'ne (Marpol 73/78 Sözleşmesi), 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 11 inci, 12 inci ve 24 üncü maddelerine, 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 103 üncü maddesine, 2019/883 sayılı Avrupa Birliği Direktifi'ne ve Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – Bu Genelgenin uygulanmasında,

a) Denizcilik Atıkları Uygulaması (DAU): Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği uyarınca gerçekleştirilecek iş/işlemlerde kullanılacak olan ve Gemi Atık Takip Sistemi ile Mavi Kart Sistemi'ni kapsayan çevrim içi uygulamayı,

b) Gemi Atık Takip Sistemi (GATS): 150 GRT ve üstündeki petrol tankerleri ile 400 GRT ve üstündeki diğer gemilerin ve bu gemilere hizmet veren kıyı tesislerinin Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri gereğince gerçekleştirecekleri işlemleri çevrimiçi olarak düzenleyen uygulamayı,

c) Mavi Kart Sistemi (MKS): Bayrağı ne olursa olsun GATS kapsamı dışında kalan atık üretecek donanıma sahip olan bütün gemiler ile bu gemilere hizmet veren kıyı tesislerinin (balıkçı barınakları, yat limanları, çekek yerleri ve buna benzer kıyı tesisleri ile kara ile

bağlantısı olmayan yüzer tekne bağlama yerleri ve platformlarda) Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri gereğince gerçekleştirecekleri işlemleri çevrimiçi olarak düzenleyen uygulamayı,

ç) Liman Tek Pencere Sistemi (LTP): Gemilere ilişkin yapılması gereken bildirimlerin tek bir veri tabanından girilmesi ve alınmasını sağlayan sistemi

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Yükümlülükler

Bakanlığın yükümlülükleri

MADDE 4 – Çevre ve Şehircilik Bakanlığı:

a) Çevre Kanunu, Marpol Sözleşmesi ve ilgili AB Direktifi ile gemi atıklarının yönetimine ilişkin ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip ederek, DAU'nun sürdürülebilirliği ve kullanım kolaylığının sağlanmasına yönelik gerekli tedbirleri almakla,

b) Uygulamaları düzenlemek ve/veya uygulamaların yeknesaklığını sağlamak amacı ile düzenleyici/yönlendirici işlemlerde bulunmakla,

c) DAU üzerinden atık kabul tesisi ve atık alma gemisi yetersizliklerine ilişkin yapılacak şikâyet bildirimlerini değerlendirerek, Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği uyarınca gerekli tedbirleri almakla,

ç) Onaylı Atık Kabul Tesisi Proje Raporu ve Atık Yönetim Planı'nı DAU'ya kaydetmek veya kaydedilmesini sağlamakla,

d) Atık alım yükümlülerince gerçekleştirilen gemi kaynaklı atıkların yönetimine ilişkin iş/işlemleri DAU üzerinden kontrol etmekle,

e) DAU'nun etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak maksadıyla atık alma gemileri ile kıyı tesislerinin denetim ve kontrollerini gerçekleştirmekle,

f) Atık alım yükümlüleri ve ilgili kurum/kuruluşları tarafından bildirilen kullanıcıların Entegre Çevre Bilgi Sistemi'nde kullanıcı rol tanımlamalarını yapmakla,

g) Yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından bildirilen kullanıcıların DAU'ya tanımlanması ve güncellenmesine yönelik iş/işlemleri yapmakla

yükümlüdür.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinin yükümlülükleri

MADDE 5 - Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri:

a) İl sınırları yetki alanlarında bulunan liman, marina, balıkçı barınağı gibi kıyı tesisleri kullanıcılarının DAU'ya tanımlanması ve güncellenmesine yönelik iş/işlemleri yapmakla,

b) Lisanslandırdıkları atık alma gemilerine ilişkin kayıt işlemlerini DAU'ya yapmakla,

c) Atık alım yükümlülerince gerçekleştirilen gemi kaynaklı atıkların yönetimine ilişkin iş/işlemleri DAU üzerinden kontrol etmekle,

ç) DAU'nun etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak maksadıyla atık alma gemileri ile kıyı tesislerinin denetim ve kontrollerini gerçekleştirmekle,

d) Gemilerin DAU üzerinden yaptıkları işlemleri, sistem üzerinden kontrol etmekle yükümlüdürler.

Gemi acenteleri ve gemilerin yükümlülükleri

MADDE 6 – (1) GATS'a tabi gemilerin acenteleri:

a) Gemi atık bildirimlerini, Liman Tek Pencere Sistemi (LTP) üzerinden gerçekleştirmekle,

b) Gemi atık bildirimlerini, gemilerin limana varışlarından en az 24 saat önce, 24 saatten az sürecek olan yakın seferlerde gemiler kalkış limanından ayrılır ayrılmaz yapmakla,

c) Herhangi bir Türk limanına uğrak yapmadan, başka bir ülke limanından gelip, başka bir ülke limanına gitmek üzere Türk karasularında atık verme talebi olması durumunda, gemi atık bildirimlerini, LTP uygulaması üzerinden yapmakla,

ç) Atık bildirimi yaptıktan sonra, limana geliş zamanında veya atık miktarlarında oluşabilecek değişiklikleri yine derhal LTP üzerinden bildirmekle

yükümlüdürler.

(2) MKS'ye tabi gemilerin kaptanları, donatanları veya acenteleri:

a) Gemileri, kıyı tesisleri aracılığı ile MKS'ye kayıt ettirmekle,

b) MKS kapsamında olan ve Türk karasularına ilk defa giren gemileri, seyir izin belgesi işlemleri ile birlikte kıyı tesisleri aracılığı ile MKS'ye kayıt ettirmekle

yükümlüdürler.

(3) MKS'ye tabi ticari gemiler, sportif ve gezi amaçlı kullanılan gemiler ile balıkçı gemileri:

a) Yolcu ve personel dahil taşıma kapasitesi 12 kişiden az olanlar, seyrüsefer esnasında oluşan pis sularını ve çöplerini on beş günde en az bir defa atık kabul tesisi veya atık alma gemisine vermek zorundadırlar.

b) Yolcu ve personel dahil taşıma kapasitesi 12 kişi ve üzeri olanlar, pis sularını ve çöplerini; limandan ayrıldıktan sonra faaliyetlerini tamamlayarak limana döndükleri günü takip eden 48 saat içerisinde; 48 saat içerisinde başka bir sefere çıkmaları halinde ise bu atıklarını, sefer öncesi atık kabul tesisi veya atık alma gemisine vermek zorundadırlar.

c) Limandan ayrılmadan önce atık tanklarının doluluk oranının %80 ve üzeri olması durumunda bu fıkrada sayılan gemiler, atıklarını vermeden limandan ayrılamazlar.

Atık alım yükümlülerinin sorumlulukları

MADDE 7 - (1) GATS'a tabi olan gemilere hizmet veren atık alım yükümlüleri:

a) DAU'ya kayıt yaptırmakla,

b) Kendilerine veya anlaşmalı oldukları kıyı tesislerine yanaşan veya yanaşmak üzere açıkta bekleyen gemiler için yapılan atık bildirimlerinde eksik, yanlış veya yanıltıcı bilgilerin gözlenmesi durumunda bağlı olduğu Liman Başkanlığına bilgi vermekle,

c) Yapılan atık bildirimleri doğrultusunda, atık kabul tesisi ve atık alma gemilerini atık alımı için hazır halde bulundurmak ve atık alım hizmetini eksiksiz olarak vermekle,

ç) Atık kabul tesisine alınan atıklara ilişkin olarak GATS üzerinden Atık Transfer Formu düzenleyerek, gemi kaptanına, donatanına veya acentesine vermekle,

d) Atık kabul tesisine alınan atıkların yönetimine ilişkin bilgileri GATS'a girmekle,

e) Yapılan atık bildirimlerinde Atık Kabul Tesisi Onay Belgesinde belirtilen atıkların dışında bir atığın verileceği beyan ediliyorsa, bu atıkların alımı ile ilgili olarak Bakanlıktan izin almakla

yükümlüdürler.

(2) MKS'ye tabi gemilere hizmet veren atık alım yükümlüleri:

a) DAU'ya kayıt yaptırmakla,

b) Atık kabul tesisi ve atık alma gemilerini atık alımı için hazır halde bulundurmak ve atık alım hizmetini eksiksiz olarak vermekle,

c) Gemilerini, MKS'ye kayıt ettirmek amacıyla başvuran gemi kaptanları, donatanları veya acentelerin taleplerini herhangi bir ücret almadan yerine getirmekle,

ç) MKS üzerinden her bir gemi için oluşturulacak karekodu, kayıt yaptıran kişiye vermekle,

d) Atık kabul tesisine alınan atıklara ilişkin olarak MKS üzerinden Atık Transfer Formu düzenleyerek gemi kaptanına, donatanına veya acentesine vermekle,

yükümlüdürler.

Denetçi kurum/kuruluşların yükümlülükleri

MADDE 8 – 2011/9 sayılı Bakanlığımız Yetki Devri Genelgesi ile yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar, gemilerden kaynaklanan deniz kirliliğinin önlenmesi ile DAU'nun etkin bir şekilde uygulanmasının sağlanması maksadıyla, bu Genelgede tanımlanan yükümlülüklere ilişkin denetim ve kontrolleri gerçekleştirmekle yükümlüdürler.

Atık alma gemisi işleticilerinin yükümlülükleri

MADDE 9 - Atık alma gemisi işleticileri, atık alım işlemini gerçekleştirdikten sonra, alınan atıklara ilişkin olarak DAU üzerinden Atık Transfer Formu düzenleyerek gemi kaptanına vermekle yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Atık bildirimi ve atık transferi

MADDE 10 – (1) Gemi acenteleri, atık kabul tesisi ve atık alma gemisi yetersizliklerine ilişkin şikâyet bildirimlerini, DAU'ya giriş yaparak gerçekleştireceklerdir.

(2) Kabotaj Hat İzni almış yolcu gemileri, atık alımı için anlaşma yaptıkları ilgili atık alım yükümlülerine ve Liman Başkanlığına 24 saat içinde en az bir defa atık bildirimi yapacaklardır.

(3) Liman Başkanlığı yetkilileri, DAU'ya kayıt olarak gemilerin limanlara gelmeden önce yapmaları gereken atık bildirimlerini ve yapılan atık transferlerini sorgulayabileceklerdir.

(4) Gemi kaptanları, atık kabul tesislerine veya atık alma gemilerine verilen atıklar için oluşturulan Atık Transfer Formunu bulundurmak zorundadırlar.

(5) 6 ncı maddenin 1 inci bendinde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya eksik ya da yanıltıcı bildirim yapılması durumunda gemi acentesi sorumludur.

(6) Atık Transfer Formlarında yer alan verilerin doğruluğu, gemi, atık alma gemisi ve atık alım yükümlülerinin sorumluluğundadır.

Çeşitli hükümler

MADDE 11 – (1) Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ile bu Genelgede tanımlanan usul ve esaslara uygun olarak atıkların transferini gerçekleştirdiğini belgeleyemeyenlere Çevre Kanunu'nun ilgili hükümleri gereğince idari yaptırım uygulanacaktır.

(2) Gemilerin Teknik Yönetmeliği uyarınca atık toplama tankı bulunmayan gemilere, bulunmayan atık toplama tankı üzerinden atık sorgulaması yapılmayacaktır. Gemide oluşması muhtemel diğer atıklar için DAU'ya tabidirler.

(3) Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten önce mavi kart sahibi olan gemiler için gerçekleştirilecek işlemler, mevcut mavi kart numarası üzerinden yapılacaktır.

Geçiş dönemi

GEÇİCİ MADDE – (1) Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği uyarınca atık kabul tesisi işleten atık alım yükümlüleri, 01/09/2020 tarihine kadar, ilgili Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne başvurarak DAU'ya kullanıcı kayıtlarını yaptırmakla yükümlüdürler.

(2) Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin Ek-4 ve Ek-5'inde yer alan basılı formlar, 01/09/2020 tarihine kadar kullanılabilecektir. Atık Transfer Formları, bu tarihten sonra bu genelgenin 7 nci maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde düzenlenecektir.

Yürürlükten kaldırılan genelge

MADDE 12 – Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 08/07/2020 tarihli ve 2020/20 sayılı tarihli Denizcilik Atıkları Uygulaması hk. Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 13 – Bu Genelge, yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – Bu Genelge hükümlerini, Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

Murat KURUM
Bakan